

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Hana Peroutková

Název diplomové práce: Vazba "there is st -ing" a její české ekvivalenty (The "there is st -ing" structure and its semantic equivalents in Czech)

Vedoucí diplomové práce: PhDr. Vladislav Smolka, Ph.D.

Oponent diplomové práce: Mgr. Ludmila Zemková, Ph.D.

I. Cíl práce a jeho naplnění:

Cílem práce bylo prozkoumat anglickou vazbu *there is*, v níž je podmět modifikován participiem, a to z hlediska syntaktického, sémantického, informačního i z hlediska překladu do češtiny. Lze říci, že tento cíl byl z větší části splněn.

II. Struktura práce:

Práce má část teoretickou a část praktickou. Teoretická část obsahuje pojednání o teorii aktuálního členění větného a o slovosledu angličtiny ve srovnání s češtinou, dále o neurčitých slovesných tvarech v angličtině a jejich obdobách v češtině, a je zakončena pasáží o existenciálních konstrukcích a alternativních strukturách, které podle autorky mají obdobnou funkci. Některé pasáže jsou pojednány až příliš stručně a fragmentárně (např. jednotlivé faktory AČV), jiné zase působí nefunkčně, např. jako zbytečné se jeví pasáže o gerundiu, o českých přechodnicích, atd. Mnohem přínosnější by bylo rozvinout podrobněji například Firbasovu koncepci dynamických sémantických škál (prezentační, kvalifikační a kombinované), které mají k tématu mnohem bezprostřednější vztah.

Praktická část obsahuje přehled excerpované literatury, autentické příklady užití jednotlivých konstrukcí, kvantitativní vyhodnocení zkoumaných jevů a příklady českých překladových variant.

III. Práce s literaturou:

Teoretická část práce je podložena relevantní odbornou literaturou, z níž je funkčně citováno. U některých příkladových vět chybí odkazy na literaturu či zdroj, z nich jsou převzaty (např. str. 13). Rovněž tak chybí uvedení zdroje u některých tvrzení, která potom působí, jako by to byla vlastní zjištění autorky DP, ačkoli tomu tak zjevně není (např. 1.5, str. 10, 1.5.2, str. 13). Občas je na literaturu odkazováno nestandardním způsobem: .. *podle Longmana* (= Bibera, 1999), str. 29. Obvykle užívanou zkratkou pro *aktuální členění větné* je AČV, nikoli AVČ (str. 8). Pochválit je naopak třeba rozsah literatury, z níž autorka čerpala zkoumané struktury.

IV. Presentace a interpretace dat:

Data jsou uváděna jednak v podobě jednotlivých autentických příkladů, jednak v podobě tabulek a grafů udávajících poměrné zastoupení jednotlivých kategorií. Tento způsob prezentace činí práci přehlednější. Na str. 48 je ovšem v tabulce 7 chybně proveden součet celkového počtu formálních struktur rozvíjejících existenciální konstrukce – 312 místo 308.

V. Formální stránka:

Práce má přehlednou úpravu. V některých případech by bylo vhodné pro lepší srozumitelnost formulace zpřesnit nebo alespoň označit klíčová slova např. kurzivou, uvozovkami, atd. např. místo: ... v EK typu *there* modifikovaných participiem (str. 24) by mohlo být: ... v EK typu *there is* modifikovaných participiem....

VI. Jazyková úroveň práce:

Práce je psána česky a ve většině případů jsou užity srozumitelné formulace odpovídající nárokům odborného stylu. Ojedinele se vyskytují obraty poněkud hovorové, např.: *Do popředí zájmu se dostalo takzvaně „co se říká“* (str. 8); ..., „vyšinutí“ z lineárního, objektivního uspořádání (str. 12), atd. případně se objevuje užití stylu spíše esejistického: *Budeme o něco střídmější, neboť je, i podle Longmana, pravděpodobnější rozvíjení adverbialním určením nebo vedlejší větou vztažnou* (str. 29).

Problematictější je úroveň anglického *Summary* (str. 66-67), kde se vyskytuje velké množství chyb nejružnějšího druhu – od překlepů, pravopisných chyb, chybných předložkových vazeb až po nesprávně užitá lexikem, např. *occured; The reason to this usage could be the fct that...; Czech and English respond each other...; ... proved that the the usage..*, etc. Bohužel i sama tato stručná pasáž snižuje celkový dojem z diplomové práce.

VII. Náročnost zpracování tématu:

Téma je náročné z hlediska shromáždění autentických dat, neboť se jedná o strukturu nepříliš frekventovanou, a bylo tedy nutno excerpovat rozsáhlou zdrojovou literaturu. Nejnáročnějším úkolem ovšem byla interpretace rolí jednotlivých složek na rovině AČV – právě tato část ovšem zůstala poněkud za očekáváním a mohla být provedena důsledněji.

VIII. Přínosy práce:

Práce relativně přehledně a z různých hledisek komentuje specifickou syntaktickou konstrukci angličtiny a může tak napomoci českým uživatelům angličtiny při její interpretaci, užívání či překladu. Přínosné je uvedení českých překladových variant.

Vyjádření vedoucího diplomové práce:

Nejcennější částí práce je komentované srovnání anglických a českých struktur na základě překladu originálních anglických textů (str. 56-63).

Naopak z velké části nedorešena zůstala otázka, která složka zkoumaných konstrukcí tvoří vlastní réma, zda substantivní jádro podmětu, nebo jeho participiální modifikace. Řešení této otázky musí ovšem (přinejmenším intuitivně) podstoupit každý jen trochu svědomitý překladatel, protože český překlad toto řešení jednoznačně odráží.

V úvodu diplomové práce je uveden chybný anglický název, který neodpovídá oficiálnímu zadání: místo *“The “there is st –ing“ structure and its semantic equivalents in Czech”* je *“There – present participle clauses and their equivalents in Czech”*.

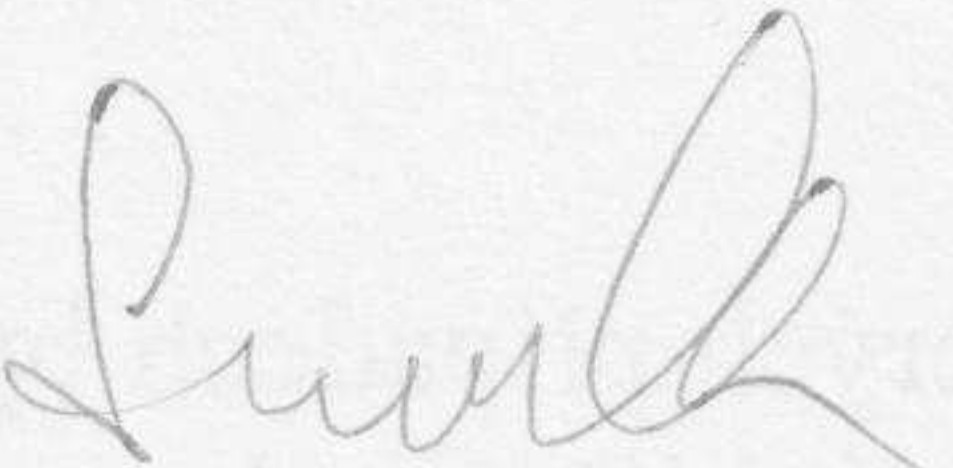
Práce splňuje základní požadavky kladené na tento typ prací, a proto ji doporučuji k ústní obhajobě, vzhledem k uvedeným nedostatkům ji ovšem hodnotím známkou **dobře**.

Otázky k obhajobě:

Proč radíte k anglickým alternativám existenciální konstrukce sponové struktury s prázdným či anticipačním *it* a dokonce vytýkáci konstrukce?

Proč naopak nepovažujete za alternativy struktury s *fronted participle*, jako např. na str. 33: *Coming to Belfast this month are the Breeders and Levellers, while next month sees Jethro Tull in town?*

Existuje vztah mezi sémantikou sloves tvořících participiální modifikace a funkcí těchto modifikací na rovině AČV?

Podpis vedoucího diplomové práce: .....

Datum: 21.1.2011